

MALTA

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tal-21 ta' Novembru, 2014

Citazzjoni Numru. 112/2007

A B

-vs-

C B

Il-Qorti,

Rat ir-rikors ġuramentat ipprezentat mill-attur fit-13 ta' Marzu 2007 li permezz ġie premiss:

Illi l-attur ilu miżżewweġ lill-konvenuta mis-26 ta' Lulju 1984.
Minn dan iż-żwieġ twieldu żewġ itfal D illum maġġorenni, u E li
twieled fid-29 ta' Mejju 1992;

Illi l-konvenuta saret hatja ta' nġurji gravi, sevizzi, minacci u
moħqrija u swat lejn żewġha; dan iż-żwieġ ġie reż impossibbli
wkoll minħabba nkompatibbiltà ta' karattru;

Pagna 1 minn 18

Qrati tal-Gustizzja

Illi l-attur huwa pensjonant u għandu problemi ta' saħħa filwaqt li l-mara taħdem. B' hekk il-konvenuta għandha ntrojt sostanzjali għas-sussistenza tagħha. L-introjt tal-attur ġej biss mill-pensjoni li għandu. U għalhekk il-konvenuta għandha tkun obbligata tħallas retta alimentari lil żewġha.

Illi ngabet l-awtorizzazzjoni biex il-partijiet jipproċedu għas-separazzjoni permezz ta' digriet tal-Qorti Ċivili (Sezzjoni Familja) tat-3 ta' Lulju 2006 kif estiż permezz ta' digriet tas-16 ta' Frar 2007 li qed jiġu annessi bħala dokument "A" u "A1";

Illi id-dar matrimonjali _____ (*omissis*) inbiegħet u rikavat inqasam ugwalment bejn il-partijiet. L-attur mar jgħix fi *flat* mikri u l-konvenuta xtrat dar il-_____ (*omissis*).

Għaldaqstant l-esponent jitlob bir-rispett lil dina l-Onorabli Qorti jogħgobha:

1. Tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti minhabba swat, minaċċi, inġurji gravi, sevizzi, u mohqrija lejn l-attur magħmula mill-konvenuta *ai termini* tal-Kodiċi Ċivili u / jew minhabba inkompatibbiltà ta' karattru;
2. Tiddikjara u tordna li l-istess konvenuta tiflew id-drittijiet kontemplati fl-artikoli 631 ,633 , 633A, 825, 826 u 827 tal-Kodiċi Ċivili u tapplika kontra l-konvenuta u favur l-attur id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 48 tal-Kodiċi Ċivili;
3. Tordna t-tmiem u x-xoljiment tal-komunjoni tal-akkwisti bejn il-partijiet;
4. Tillikwida l-istess komunjoni tal-akkwisti jekk hemm bżonn permezz ta' periti nominandi u taqşam l-istess bejn il-kontendenti nofs kull wieħed b'dan pero' li lill-attur għandhom jiġu assenjati fl-intier tagħhom l-akkwisti li saru bil-ħidma tiegħu u jingħatalu lura dak li hu ta lill-konvenuta b'donazzjoni bil-ħsieb taż-żwieġ jew waqt iż-żwieġ jew b'xi titolu ieħor;
5. Tahtar jekk ikun hemm bżonn Nutar u tiffissa data, lok u hin sabiex jekk ikun hemm bżonn issir il-qasma tal-komunjoni tal-

akkwisti kif likwidati u taħtar kuraturi deputati biex fil-kontumaċja jew l-assenza tal-konvenuta jidhru minflokha;

6. Tiddikjara liema huma l-flus u / jew l-oġġetti parafernali li japparjenu lil kull waħda mill-partijiet u tordna li qabel il-qasma tal-komunjoni tal-akkwisti kull parti tiegħu dak li hu parafernali tagħha;
7. Tordna li l-konvenuta tħallas lil żewġha dik ir-retta alimentari kif tiddeċiedi din l-Onorabbli Qorti għalih u għat-tifel minuri.
8. Tordna li l-attur jingħata l-kura u kustodja tat-tifel minuri jew fin-nuqqas aċċess xieraq kif jidhrilha dina l-Onorabbli Qorti.

Bl-ispejjeż inklużi dawk tal-mandati ta' deskrizzjoni u sekwestru preżentati kontestwalment. Il-konvenuta minn issa ngunta biex tidher għas-subizzjoni .

Rat ir-risposta ġuramentata tal-konvenuta preżentata fis-17 t'April 2007 li permezz tagħha ġie eċċepit:

1. Illi hija taqbel li għandha tiġi pronunzjata s-separazzjoni personali bejnha u l-attur, pero' mhux bi htija tagħha, iżda għal raġunijiet imputabbli unikament lill-istess attur.
2. Illi ma hemmx raġunijiet legali għall-applikazzjoni tal-artikolu 48 tal-Kodiċi Ċivili kontra tagħha, iżda dan għandu jiġi applikat kontra l-attur innifsu.
3. Illi hija taqbel mat-tielet talba tal-attur li din il-Qorti għandha tordna t-tmiem u x-xoljiment tal-komunjoni tal-akkwisti bejn il-kontendenti.
4. Illi hija taqbel ukoll li l-komunjoni tal-akkwisti bejn il-kontendenti għandha tiġi likwidata, maqsuma u assenjata kull naħa l-parti spettanti lilha, pero' l-attur, minhabba l-htijiet tiegħu u b'applikazzjoni tal-artikoli 48 u 51 tal-Kodiċi Ċivili, m'għandux jingħata sehem mill-akkwisti magħmula mill-eċċepjenti minn dik id-data li tistabilixxi din il-Qorti, u li *inoltre* għandu jittiehed kont ukoll tal-krediti li l-eċċepjenti għandha kontra l-komunjoni, kif ukoll tal-proprjeta' dotali u parafernali tagħha.

5. Illi l-kura tat-tifel minuri ghandha tigi fdata esklussivament f'idejn l-eċċepjenti u għalhekk it-tmien talba tal-attur ghandha tigi miċhuda.
6. Illi s-seba' talba tal-attur ghandha tigi miċhuda billi huwa l-istess attur li mid-dhul tiegħu ghandu jipprovdi għalih innifsu u jmantni lil ibnu minuri.

Rat il-kontro-talba tal-konvenuta li permezz tagħha eċċepiet:

Illi l-kontendenti żżewġu fis-26 ta' Lulju 1984, u ghandhom żewġ itfal, D B, illum maggorenni, u E B li twieled fid-29 ta' Mejju 1992.

Illi l-attur A B rrenda ruhu hati fil-konfront ta' martu ta' swat, eċċessi, moħqrija, theddid, sevizzi, u ngurji gravi, u l-konvivenza bejn il-kontendenti m'għadhiex aktar possibbli, għal ragunijiet imputabbli lill-istess attur.

Illi l-attur ghandu obbligu li jmanti lil ibnu minuri.

Għaldaqstant il-konvenuta titlob bir-rispett illi din il-Qorti jogħgobha :

1. Tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti għal ragunijiet imputabbli unikament lill-istess attur;
2. Tafda l-kura u l-kustodja tal-minuri E B esklussivament f'idejn il-konvenuta;
3. Tikkundanna lill-attur iħallas retta alimentari lill-esponenti għaliha u għal binha minuri E B, li tigi stabbilita minn din il-Qorti b'dawk il-modalitajiet li jiġu wkoll stabbiliti;
4. Tiddikjara xjolta l-komunjoni tal-akkwisti eżistenti bejn il-kontendenti;
5. Tillikwida l-istess komunjoni, taqsamha u tassenjaha lill-esponenti konvenuta u lill-attur, kull naħa l-parti spettanti lilha, b'dan li l-attur, minħabba l-ħtijiet tiegħu u b'applikazzjoni tal-artikoli 48 u 51 tal-Kodiċi Ċivili,

m'għandux jingħata sehem mill-akkwisti magħmula mill-esponenti konvenuta minn dik id-data li tistabbilixxi din il-Oorti, u li *inoltre* għandu jittiehed kont ukoll tal-krediti li l-esponenti għandha kontra l-komunjoni;

6. Tinnomina nutar biex jirċievi l-att opportun u kuratur biex jirrappreżenta l-eventwali kontumaċi fuq l-istess att;
7. Tikkundanna lill-attur sabiex, fi żmien qasir u perentorju li jiġi lilu prefiss, jikkonsenja lill-konvenuta l-oġġetti kollha dotali u / jew parafernali, inklużi flus u krediti oħra, u fin-nuqqas, tikkundannah iħallas lill-konvenuta l-valur tagħhom kif jiġi likwidat;
8. Tapplika kontra l-attur d-dispożizzjonijiet tal-artikoli tmienja u erbghin (48), wiehed u ħamsin (51), tnejn u ħamsin (52) u tlieta u ħamsin (53) tal-Kodiċi Ċivili.

Rat ir-risposta tal-attur rikonvenzjonat prezentata fit-2 ta' Mejju 2007 fejn eċċepixxa:

1. Illi huwa jaqbel li għandha tiġi pronunzjata s-separazzjoni personali bejnha u l-attur pero' mhux bi hteġa tiegħu iżda għal raġunijiet imputabbli unikament lill-istess konvenuta minħabba swat, eċċessi u sevizzi u nġurji gravi li huwa qala' mingħandha.
2. Illi dwar it-tieni talba, din għandha tiġi milqugħa b'dan li l-attur rikonvenzjonat ikollu aċċess adegwat;
3. Illi t-tielet talba għandha tiġi miċħuda *stante* li l-esponenti taħdem bi qliegħ *full-time* mal-Gvern u taqla' ferm aktar minnu;
4. Illi dwar ir-raba' talba huwa jaqbel.
5. Illi huwa taqbel li għandha tiġi xolta l-komunjoni tal-akkwisti iżda ma hemmx raġunijiet legali għall-applikazzjoni tal-artikoli 48 u 51 tal-Kodiċi Ċivili, kif ukoll il-konvenuta rikonvenzjonata ma għandha ebda krediti dovuti kontra l-komunjoni.

6. Illi dwar is-sitt talba naqblu.
7. Illi dwar is-seba' talba, il-partijiet diġa' bieghu d-dar matrimonjali u r-rikavant inqasam ugwalment bejniethom u l-mobbli diġa' qasmuhom bejniethom tant li huwa żamm dawk il-biċċiet li ma rieditx hi u għalhekk din it-talba għandha tiġi miċhuda.
8. Illi t-tmien talba għandha tiġi miċhuda.

Rat l-affidavits preżentati mill-partijiet inkluż dawk tagħhom stess;

Rat id-digriet tagħha tat-28 ta' Ġunju 2007 li fejn giet nominata l-Avukat Dottor Veronique Dalli bħala Perit Legali biex tirrelata dwar it-talbiet tal attur u l-eċċezzjonijiet tal-konvenuta, u d-digriet sussegwenti tas-6 ta' Lulju 2012 fejn in-nomina msemmija giet revokata;

Rat ukoll il-verbali tas-seduti li laħqu saru quddiem l-Avukat imsemmi;

Rat is-sentenza tagħha tat-28 ta' Ġunju 2007 li permezz tagħha giet pronunzjata separazzjoni u mitmuma l-komunjoni tal-akkwisti bejn il-partijiet;

Semgħet il-provi;

Rat id-digrieti oħra tagħha fir-rigward tal-manteniment u vertenzi oħra;

Rat il-verbal tas-seduta tal-7 ta' Lulju 2014 fejn il-kawża thalliet għas-sentenza bil-fakolta' li jiġu preżentati noti ta' sottomissjonijiet, li pero' ma ġewx preżentati;

Ikkunsidrat;

Illi kif ġja' ngħad l-attur qed titlob is-separazzjoni mingħand martu l-konvenuta għas-soliti raġunijiet; il-konvenuta da parta tiegħu qablet li għandha tiġi pronunzjata s-separazzjoni izda għal raġunijiet imputabbli lill-attur. Il-kawża naturalment kienet kontestata sew u l-Qorti setgħet tara li l-partijiet irrispondew lill xulxin dwar l-allegazzjonijiet li għamlu fil-konfront ta' xulxin. Il-

Qorti għalhekk se tittratta l-vertenzi f'paragrafi għalihom. Kif gja' ngħad il-Qorti bi ftehim bejn il-partijiet ippronunzjat is-separazzjoni bejn il-partijiet u itterminat minn dakinhar tas-sentenza msemmija l-komunjoni tal-akkwisti eżistenti bejniethom.

TORT

Illi kif gja' ngħad il-partijiet iwahhlu f'xulxin għat-tifrik taż-żwieġ; Biex il-Qorti tagħti idea ta' x'wassal għat-tifrik taż-żwieġ se tirriproduċi l-affidavits tal-partijiet preżentati fi stadju bikri tal-kawża.

Illi l-attur ipprezenta l-affidavit tiegħu b'nota preżentata fit-8 taż-Gunju 2007 fejn xehed illi:

“Jiena dħalt għarus lill-konvenuta fis-sena 1976 u dan kien ffit wara li kont dħalt fil-pulizija. Hija ma kienetx taħdem u ma kellha l-ebda sold.

Jien kont kellimtilha lil xi hadd dak iż-żmien u daħlet il-Mid-Med Bank dak iż-żmien kien mingħajr eżami.

Meta konna għarajjes dejjem konna bil-problemi ma' misserha għax kien jixrob ħafna u hi kienet dejjem tgħajru u tinsulentah u tobżoqlu fit-te.

Aħna żżewwiġna f'Lulju 1984 u ommha mal-ewwel bdiet tindaħal f'kollox speċjalment meta kien ikollna t-tfal. Il-mara kienet baqgħet taħdem wara li żżewwiġna u wara x-xogħol l-mara kienet tgħaddi għand ommha u hi ommha kienu jiġu flimkien id-dar tagħna.

Lil ommi u lil ħuti hija qatt ma stidnithom id-dar anzi dejjem tawwini kontra tagħhom. Ma' kull kwistjoni dejjem l-mara kienet dejjem tippona jdejha ma' wiċċi u tkun ggib lil ommha d-dar u b'hekk jien ma kontx inkun komdu go dari.

Ommha dejjem li tgħid hi u l-mara dejjem kienet iżżomm ma' ommha.

Il-mara ma kienetx tiegħu ħsieb id-dar u kienet iżżomm id-dar maħmuġa u dejjem torqod għax tgħid li wara x-xogħol kienet tkun għajjiena. Kont offrejtilha li ngibu seftura iżda hija qatt ma riedet.

Rigward it-tisjir kinet issajjar darba fl-aħħar tax-xahar mal-paga u l-ikel kien ikun ftit chips u laħam tal-friza.

Hija mara rgħiba għall-flus u dejjem trid trekken il-flus tant li kienet spiċċat miġġielda ma' kulhadd anke maz-zijiet tagħha.

Għall-ħajja qatt ma kienet tonfoq xejn. Dawl u ilma u telephone u kull kont inhallsu jien u għall-ħajja kollox nonfoq jien. Kienet tghidli l-kontijiet mhux fuq ismek, hallashom inti.

Fis-sena 1999 għamlet ħbieb ma' ċertu wieħed G u bdiet tiltaqa' miegħu regolari u anke beda jċemplilha d-dar. Meta kont nasal id-dar kienet taqta' t-telephone.

Darba hija u G ppruvaw jaħdmuni meta qaluli biex immur niltaqa' magħhom għand Dr Evelyn Caruana Demajo fl-uffiċċju tagħha ġewwa Haż-Żebbug għax qaltli li hemm laqgħa Haż-Żebbug tal-Caritas. Irrizulta li Dr Caruana Demajo spjegatli li lili rieduni sabiex ngħaddilha sehmi mid-dar matrimonjali lill-mara. Jiena kif rajt hekk ma aċċettajt u G niftakar li kien ħarab mill-uffiċċju tal-avukat.

Il-mara xejn ma kienet tara tajjeb fija tant li kienet dejjem tgħajjarni quddiem kulhadd u anke kienet tgħajjarni li minix tajjeb fis-sodda u saħansitra jien kont ngħidilha jekk marritx ma' ħaddieħor sabiex issa qed tghidli li minix tajjeb fis-sodda.

Meta kien ikollna l-argumenti, il-mara kienet tghidli li hija ħasbet għal rasha u meta timrad inti għal Has-Serħ għax mhix ser iddur bija. Kienet tghidli lanqas dort b'ommi aħseb u ara bik.

Fis-sena 2000 niftakar li kont xogħol ta' bil-lejl u t-tifla kellha xi tghid ma' ommha u ħarbet mid-dar. It-tifla kellha 15-il sena. Meta ġejt minn bil-lejl il-mara ma qaltlix li t-tifla telqet. Dan kien fil-karnival. Wara tlett ijiem qaltli li t-tifla telqet mid-dar għax kellha xi tghid magħha. Jien kont inkun xogħol u għalhekk ma kontx naf.

Jien mort nagħmel rapport l-għassa u għaddejt ħmistax infittixha u t-tifla reġgħet lura wara ħmistax. Wara sirt naf li t-tifla kienet għand ħu l-mara u ma nfirmawniex.

Jien għamilt rapport l-għassa li qed jiġi esebit u markat Dok MCI.

Fid-9 ta' Ottubru 2002 kont għax-xogħol u kien hemm wieħed ċertu Wenzu Falzon li kont naħdem part-time miegħu l-Wembley u qalli li t-tifla kienet qalet li jien kont irrepjajtha. Meta għidt lit-tifla qaltli li kien hu li rrepjaha meta ħadha Ta' Qali u li dan kien f'Awissu 2001.

Meta saqsejt lil mara, hija qaltli li ma messhiex ma kellhiex għalfejn tagħmel rapport. Jiena mort nagħmel rapport mal-ewwel fl-għassa ta' San Ġiljan u kont kiibt lil Pulizija biex tmexxi iżda l-ispettur Louise Calleja tagħti parir biex ma tmexxix għax dan Wenzu huwa bniedem kriminali u jpattihielha. Għalhekk it-tifla beżgħet u qaltilha li ma tridx tixhed. Kopja tar-rapport li ghamilt mal-Pulizija qed jiġi anness u markat Dok MC2.

Ir-rapport tiegħi mat-tfal kien wieħed tajjeb iżda meta bdew il-problemi hija bdiet tgħawwihom kontra tiegħi. L-ewwel għawwiet it-tifla kontra tiegħi bħal ma għawwiet lil ommha kontra ħutha u issa għawwiet lit-tifel. Jiena nagħmel diversi tentattivi biex nara lit-tifel iżda hu jibgħatli sms u jkellimni ħażin. Kelli ritratti tas-swat li qala' t-tifel iżda l-mara ħadituli. Qed nippreżenta kopja taċ-ċertifikat tas-swat li qala' t-tifel li jiġi markat Dok MC3.

Aħna ilna ma ngħixu flimkien mill-10 ta' Frar 2007 meta beghena d-dar matrimonjali u qsamna l-flus nofs bin-nofs.

Izda gara li l-mara nqdiet bit-tifel u meta gie d-dar ħadli d-dokumenti kollha li kelli biex nippreżenthom il-Qorti fosthom il-kotba tal-bank li kellha l-mara u t-tifel għadu ma gābhomlix lura sal-lum.

Dejjem kelli rapporti tajbin mat-tifel iżda minn dakinhar li l-mara nqdiet bih biex jeħodli d-dokumenti tagħha tal-bank, huwa ma jridx jaf bija minkejja li nċempillu u nibgħatlu sms's biex niltaqgħu iżda huwa jirrispondi lura jkellimni ħażin.

Il-mara kienet issawwat it-tifel diversi drabi u darba minnhom tagħtu xebgħa u kien kollu grif tant li kellu nieħdu għand tabib u rrilaxxalu ċertifikat mediku. Dok MC3 u kont ħadt ritratt ukoll tax-xebgħa li qalgħa t-tifel iżda ħaduli t-tifel.

Niftakar li fl-4 ta' Mejju 2005 il-mara u t-tifla tawni xebgħa bil-ħadida tal-mogħdija u kelli mmur l-isptar u rrilaxxawli ċertifikat għax kelli daqqa ta' ħadida tal-mogħdija. Kont sturdejt u anke ħadulu x-ray kif juri l-istess ċertifikat markat Dok MC4.

Il-mara kienet dejjem tgħawwihom kontra t-tfal.

Qabel iż-żwieġ fis-sena 1980 konna ħadna plot mingħand il-knisja u bnejtha kollha jien bi flusi. Il-mara kienet ħarġet biss għas-soqfa iżda pedamenti, tal-ġebel, tikħil, bricks, tikħil, żebgħa kollox jien.

Meta żżewwiġna d-dar kienet lesta minn kollox u kollox kont ħriġt jien għajr is-soqfa u għamara ma kellna xejn.

Jiena nippretendi li għandi nithallas tal-flus kollha li kont infaqt fid-dar matrimonjali qabel iż-żwieġ.

Ommi kienet sellfitni xi LM1500 għad-dar qabel iż-żwieġ.

Ħafna mill-pagamenti kienu jsiru billi jiena nagħti cash lill-konvenuta li dak iż-żmien kienet għadha l-għarusa tiegħi u peress li kienet taħdem il-bank, kienet toħroġ cheque mic-cheque book tagħha.

L-għamara xtrajniha kollha matul iż-żwieġ u ħaditha kollha hi.

Bħala assi baqa' d-depożiti u investimenti li hemm il-bank, u vetturi li huma kollha tal-komunjoni li kopji tagħhom qed jiġu markati Dok MC5a sa h.

Naf ukoll li l-mara kellha depożiti fil-Government Savings Bonds li għalqithom fis-sena 1989 u dan mingħajr ma qalet lili.

Jiena llum qiegħed taħt kura psikjatrika minħabba l-inkwiet tal-mara u għadni nieħu l-kura u qiegħed taħt il-psikajtra Dr George Debono kif juri ċ-ċertifikat hawn anness u markat Dok MC6."

Illi min-naħa tagħha l-konvenuta fl-affidavit tagħha prezentat minnha fis-seduta tas-16 ta' Novembru 2012 fejn xehdet:

"Jiena u l-attur konna żżewwiġna fis-26 ta' Lulju 1984 u għandna żewġt itfal, D B u E B illum it-tnejn magġorenni u jaħdmu.

Qabel iżżewwiġna konna għamilna xi disa' snin flimkien. F'dan iż-żmien ma nistax ngħid li konna ħazin. Ġieli kien jitlagħlu iżda peress li kont kuntenta għaliex konna qegħdin nibnu d-dar dejjem għalaqt għajnejja. Kont herqana li jkolli d-dar tiegħi u minħabba f'hekk kont niskużalu kollox.

Jiena kont nahdem il-bank, filwaqt li A kien pulizija. Meta żżewwiġt kelli flus tiegħi minn qabel iż-żwieġ, kemm flus li qlajt b'xogħli, kemm mill-wirt ta' missieri li miet f'Jannar 1984, f'it xhur qabel iżżewwiġt. Flus ta' qabel iż-żwieġ kelli LM3,200, u LM2,600 mill-wirt ta' missieri. Dawn kienu nvestiti tajjeb u kont indaħħal imgħax tajjeb u kienu dejjem jakkumulaw. Kienu stocks u ġieli kont inbiegħ u nerga' nixtri bihom stess. Biż-żmien telgħu LM10,000.

L-art fejn bnejna d-dar konna ħadniha plot tal-għarajjes tal-Knisja, u bnejniha flimkien, pero' pagamenti kont inħallas kollox jien. Bqajt inħallas anke wara ż-żwieġ, kemm għall-binja, kemm għall-għamara, u anke għall-affarijiet l-oħra tad-dar.

F'it wara li żżewwiġna bdejt nara kambjament fir-raġel. Sar aktar dominanti, jippretendi dejjem li noqgħod kif jgħidli u fejn ma naqbilx miegħu jibda jgħajjat u jagħmel ix-xenati, Wara xi żmien miż-żwieġ beda jagħmel iljieli barra sa kmieni fil-għodu bla ma jgħid fejn imur. Eventwalment skoprejt li kellu l-vizzju tal-logħob. Qatt ma kien qalli u qatt ma kont naf. Bdejt ninduna li l-flus ma kienux qed iservuna, anzi kemm-il darba kien jitlobni l-flus u kien jieħu saħansitra mingħand ommha.

Meta bdejt nipprotesta għal mod kif kien jibqa' barra u l-flus li jonfoq, kien isir vjolenti u jerfa' jdejh fuqi. Jiena f'it f'it bdejt nitgħallem noqgħod lura iżda hu aktar beda jsir vjolenti. Biż-żmien kien beda jsawwatni b'daqqiet fuq rasi u fejn ġie ġie anke għal haġa ta' xejn.

It-tfal twieldu waħda fl-1985 u l-ieħor fl-1992. Hsibt li dawn ser jibdlu kollox u żewġi jingabar aktar id-dar, iżda ma kienx hekk. Qatt ma nafu jilagħab mat-tfal jew li juri mħabba lejhom. Lit-tifla qatt ma ngwalaha magħha, filwaqt li fuq it-tifel kien jgħidli li ma jafx minn fejn ġie għaliex għandu għajnejh ċelesti. Kien joffendini kull hin.

Biż-żmien indunajt mhux biss li kien jilagħab iżda anke li jissellef il-flus għall-logħob. Spiċċajt li kienu jiġu l-irġiel id-dar biex jiġbru l-flus tal-użura. Jiena kont nibża' u ntihom.

Flus id-dar għall-familja ma kienx qed jibqa' biżżejjed. Konna ngħixu bil-paga tiegħi biss li minnha ridt inħallas kollox, kemm id-dejn, kemm is-servizzi u aktar il-privatijiet u l-iskejjel tat-tfal. Kont nagħti importanza kbira l-edukazzjoni tat-tfal, pero' ma stajtx nagħmel kapriċċi għalihom. Il-flus li kelli minn qabel iż-żwieġ bqajt inżommhom stocks għal xi bżonn straordinarju.

Fl-ewwel tas-sena tal-1994 A kien irrapporta sick mix-xogħol u mar jilgħab bħas-soltu f'post il-Mosta, Wied il-Għasel. Żewġi ġie arrestat ma' rġiel oħra, waqt raid fejn inqabad jipparteċipa fil-logħob tal-ażżard. Wara kien ġie sospiż minn pulizija għal perjodu ta' sentejn u nofs. Din ma kienitx l-unika darba li nqabad fil-logħob.

Għall-ħabta tal-1999 kien imur il-casino b'mod regolari u kien tella' dejn ta' 'il fuq minn LM5,000. Dakinhar kien talabni biex ngħinu għax kien ser jiġġennen biex iħallashom. Jiena ppleggjajt l-istock tiegħi ta' qabel iż-żwieġ u ta' missieri biex ħadna loan u jħallas id-dejn. Din il-loan ħallasniha ftit ftit u kien biss f'Lulju 2004 li qtajniha. Qed nesebixxi ittra li turi r-release tal-plegġ (Dok. CC1).

Kif għidt kien spiċċa wkoll fl-użura u jiena kelli ngħinu biex jehles mill-irġiel li kellu jiġru warajh. Minkejja dan, żewġi baqa' jħallasni bi swat, theddid u nsulti. Kont nibża' minnu u kont noqgħod għal kollox, għaliex bdejt nahseb li jekk ma noqgħodx jibda jdur għat-tfal. Fil-fatt biż-żmien beda jdur bi vjolenza fuq it-tifla, tant li din illum diġa' ilha għaxar snin ma tkellmux.

Fit-22 ta' Ġunju 2005 tant sawwatha lit-tifla li kellna nagħmlu rapport lill-pulizija. Dan kien jumejn qabel siefret l-Ingilterra u spiċċat bid-demmi ħiereg minn moħħha, u idha sewda bid-dbengil.

Lit-tifel ma kienx vjolenti daqstant miegħu. Pero' aktar ma beda jikber it-tifel bdejt ninkwieta għaliex bdejt nahseb li t-tifel jirritalja meta jarah isawwatni. Fil-fatt kien jipprova jzommu u naqra naqra beda jisfidah aktar. Kont nibża' minn xi tragedja.

Darba r-ragel kien gie d-dar fis-sagħtejn ta' bil-lejl, jgħajjat u qajjem lil kulhadd. Beda jakkuza lit-tifel li kien għad kellu seba' snin, li seraqlu \$300. It-tifel kien beda jibki u tterrorizzah. Jiena biex nikkwitah lir-ragel, tajtu kull sold li kelli fid-dar, u qabad kollox u reġa' hareġ jilgħab.

Lit-tifel kien jużah ukoll biex jaqdih. Kien jibgħatu bil-lejl jixtrilu s-sigaretti, anke fil-maltemp fix-xitwa waqt li hu joqgħod fis-sodda jara l-blue films. Kien jibagħtu jaqdih anke f'hanut tal-lagħba u sakranazzi, meta kellu biss tmien snin.

Tant kien vjolenti żewġi, li darba minnhom kienu arrestawh għaliex ta daqqa ta' ponn lill-Kummissarju tal-Pulizija George Grech.

Anke matul dawn il-proċeduri darba minnhom wara li ħriġt mill-Qorti kien baqa' ġej warajja u qabad f'ija u waddabni mal-art. Kien sawwatni fit-triq quddiem Vincenti Buildings. Wara baqa' ġej fuq ix-xogħol fil-Ministeru tal-Finanzi u qabad jheddidni hemm ukoll.

Naf ukoll li wara li spiċċa minn pulizija kien beda jaħdem ġo bar u kien involvut f'każ ta' prostituzzjoni ta' żewġ tfajliet Russi. Ma nafx dettalji għaliex qatt ma ried jgħidli. Naf li pero' kien hemm anke kawża fil-Qorti. Lill-avukat tiegħu dakinhar kont ħallastulu jien, minkejja li ħames xhur qabel kien għadu kif ħa somma ta' LM12,000.

Nispjega li minħabba l-vizzji ta' żewġi kelli nibqa' naħdem u nipprovdi għall-familja jien. Minn meta fl-2001 spiċċa minn Pulizija jiena qatt ma rajtlu ċenteżmu ieħor minn tiegħu. Baqa' jitlob flus minn għandi u ġieli anke mingħand ommi.

Illum l-attur għandu pensjoni tas-servizz u l-pensjoni ta' invalidita' tas-sigurta' soċjali; b'kollox żgur li għandu aktar minn LM400 kull erba' ġimgħat. Naf li ġieli jaħdem bħala xufier mal-_____ (omissis) Garage bħala driver pero' llum ma nafx għadux. Nippreżenta ma' dan l-affidavit kopja tad-dhul tiegħu mill-pensjoni tas-servizz u tal-invalidita' kif kienet fl-2006 (Dok. CC2 u CC3).

Fl-2007 konna ftehimna u beghna d-dar matrimonjali. Jiena biex neħles minnu aċċettajt li nieħdu nofs dak li daħħalna mill-bejgħ kull wieħed. Dan minkejja li kif diġa' spjegajt id-dar saret prinċipalment bil-flus li għibt minn ta' meta kont xebba u bl-għajjnuna finanzjarja ta' ommi. L-attur ħa f'idejh minn LM73,000 ta' seħmu.

Waqt din il-kawża l-Qorti diġa' ddeċidiet ix-xoljiment tal-komunjoni tal-akkwisti. Minħabba f'hekk jiena użajt seħmi mill-flus tal-bejgħ tad-dar biex xtrajt post żgħir _____ (omissis) u mort noqgħod fih mat-tfal. Ninsabu kuntenti u miġburin aktar milli qatt konna.

Jiena għadni naħdem mal-Gvern, waqt li t-tfal issa t-tnejn jaħdmu.

Kulma għandi fid-dar xtrajtu minn flusi. Il-flus li kien għad fadalli fuq ismi wżajthom ukoll. Illum flus ma għandi xejn ħlief dak li naqla' mill-paga.

Għandi wkoll karozza Peugeot 206 numru tar-registrazzjoni ____-____ (omissis). Din tinsab registrata fuq ismi.

Jiena mhu qed nippretendi xejn mingħand żewġi ħlief li jhallina bi kwietna."

Illi l-Qorti wara li eżaminat sewwa l-atti, u semgħet il-provi ma għandha ebda dubju li kien l-attur il-kagun li għalih tfarrak iż-żwieġ bejn il-kontendenti. Sfortunatament huwa kellu (il-Qorti tispera li ma għadx għandu) l-vizzju tal-logħob tal-ażżard u jirriżulta li anke kien ġie sospiż mill-Korp tal-Pulizija għal xi zmien għaliex instab jilgħab f'żona magħrufa għal dan it-tip ta' logħob. Id-depożizzjonijiet tal-konvenuta u speċjalment u ta' wlied il-kontendneti (illum maġġorenni u maturi biżżejjed) jikkonvinċu lill-Qorti bla ebda ombra ta' dubju li dan kien il-kagun prinċipali għal firda, u kwindi l-Qorti hija tal-fehma li l-attur indubbjament huwa ħati fil-konfront ta' martu u wliedu ta' ingurji gravi.

Illi naturalment meta l-attur kien ikun minn taħt fil-logħob kienet tehel martu u kwindi sfortunatament inqalġhu nċidenti ta' vjolenza li wħud minnhom anke quddiem it-tfal, li ġew evidentement u għadhom sa issa affetwati, kif kellha okkażjoni tinnota l-Qorti meta xehdu.

Illi għalhekk il-Qorti se taddossa lill-attur bit-tort għat-tifrik taż-żwieġ.

Illi stabbilit dan ma hemmx lok li l-Qorti tinvestiga raġunijiet oħra li jwasslu għas-separazzjoni .

KURA U KUSTODJA TAL-MINURI

Illi matul il-kors tal-kawża anke iben il-partijiet sar maġġorenni u allura ma għadx hemm lok ta' provvedimenti fir-rigward.

MANTENIMENT

Illi l-Qorti in vista tal-premess se tiddikjara li l-attur iddekada mid-dritt li jitlob il-manteniment.

Illi peress li l-attur għandu pensjoni suffiċjenti, u min-naħa tagħha l-konvenuta hija mpjegata u għandha salarju, il-Qorti hija tal-fehma li ma hemmx lok li jiġi akkordat manteniment.

LIKWIDAZZJONI TAL-KOMUNJONI TAL-AKKWISTI

Illi huwa f'dan ir-rigward li din il-kawża tippreżenta diversi problemi anke għaliex il-Qorti jiddispjaċiha tirmarkha li l-partijiet kienu x'aktarx approssimattivi fil-mod kif ressqu l-provi.

Illi kwantu għall-**immobbli** ma hemmx problema għaliex kif jirriżulta mill-atti, il-partijiet bieghu d-dar matrimonjali u qasmu r-rikavat qabel ma bdiet il-kawża. L-attur tella' rappreżentanti tal-banek u ġew preżentati dokumenti (a fol 121 *et sequitur*) li jindikaw kontijiet bankarji f'isem il-konvenuta.

Illi dawn il-kontijiet jirrisalu għal qabel is-sentenza ġja' msemmija u allura jiffirmaw parti mill-komunjoni tal-akkwisti u jġibu numru

_____ (omissis) (Bank of Valletta) u _____

_____ (omissis) (HSBC). Jekk għad hemm

xi djun pendenti għandhom ukoll ikunu a kariku tal-komunjoni, iżda dan ma jidhirx il-każ *stante* l-bejgħ tad-dar. Ġew esebiti dokumenti dwar stocks tal-Gvern iżda l-Qorti temmen lill-konvenuta li dawn kienu flus li hija gābet magħha fiż-żwieġ, anzi dan ukoll jirriżulta minn dokumenti li esebiet a fol 364 u 'l quddiem. Dawn għalhekk għandhom jibqgħu f'isimha.

Illi hemm xi kontijiet f'isem il-partijiet bhala rappreżentanti tal-ulied, iżda billi dawn issa huma maġġorenni għandhom jittieħdu mill-istess ulied.

Illi kif issemma l-konvenuta tgħid li l-attur kien ipperċepixxa somma ta' *circa* Lm12,000 meta spiċċa minn Pulizija iżda ma ngabux provi suffiċjenti dwar dan u "***Onus probandi incumbit qui dicit non ei qui negat***" kif jgħid ċar u tond l-artikolu 562 tal-Kodiċi tal-Proċedura.

Illi dwar flejjes li żbankat il-konvenuta mill-kontijiet imsemmija huwa evidenti li dawn kienu ta' entita' relattivament żgħira u għall-bżonnijiet tal-familja, tenut kont tal-komportament tal-attur. Il-Qorti għandha l-impressjoni li f'din il-kawża l-attur wara li berbaq għidu qed jipprova idur għal dak li warrbet il-konvenuta bl-għaqaq tagħha.

L-Artikolu 48 tal-Kap. 16

Illi l-Qorti fuq l-iskorta ta' dak li intqal jidhrilha li jeżistu l-estremi biex tapplika l-effetti tal-artikolu 48.

Illi l-manteniment huwa wiehed mid-drittijiet li jintilef jekk il-parti li jkollha dritt għalih tkun hatja ta' adulterju jew abbandun tad-dar; infatti l-artikolu 48 li jgħid illi:

48. (1) *Il-parti, ir-raġel jew il-mara, illi tkun il-ħtija tal-firda għal waħda mir-raġunijiet imsemmijin fl-artikoli 38 u 41 titlef –*

(a) *il-jeddijiet imsemmijin fl-artikoli 631, 633, 825, 826 u 827;*

(b) *dak kollu li tkun kisbet mill-parti l-oħra b'donazzjoni bi ħsieb taż-żwieġ, jew waqt iż-żwieġ, jew taħt titolu ieħor gratuwitu;*

(c) *kull jedd ta' parti miż-żwieġ għan-nofs tal-akkwisti illi jkunu saru l-aktar bil-ħidma tal-parti l-oħra wara data stabbilita mill-qorti bhala d-data meta l-parti għandha tkun kunsidrata li minnha tkun hatja tal-firda. Għall-finijiet ta' dan il-paragrafu biex jiġi determinat jekk akkwist ikunx sar l-aktar bil-ħidma ta' waħda mill-*

partijiet fiż-żwieġ, għandhom jitqiesu l-kontributi b'kull mod taż-żewġ partijiet skont l-artikolu 3;

d) il-jedd li gġiegħel lill-parti l-oħra, f'kull każ, li tagħtiha l-manteniment bis-saħħa tal-obbligu li jitnissel miż-żwieġ.

Illi l-**artikolu 51** imbagħad jagħti lill-Qorti d-diskrezzjoni li tapplika dan l-artiklu f'każ li s-separazzjoni tingħata minhabba raġuni imsemmija fl-artikolu 40 (eċċessi, theddid, sevizzi u nġurji gravi). L-artikoli 38 u 41 imsemmija f'dan l-artikolu 48 kif ġja' ntqal, jsemmu adulterju u abbandun rispettivament. L-artikolu 40 imbagħad kif ingħad jirreferi għall-addebiti l-oħra ġja' msemmija li jwasslu għas-separazzjoni.

Illi ma hemmx dubju għall-Qorti in vista tal-premess li l-attur għandu jbagħti l-konsegwenzi tal-aġir tiegħu, u allura fir-rigward tiegħu għandu jiġi applikat l-artikolu 48.

DEĊIŻJONI

Għal dawn il-motivi l-Qorti tiddeċiedi din il-kawża billi fir-rigward tat-talba tal-attur:

- 1. Peress li l-ewwel talba ġja' giet akkolta b'sentenza preliminari kif ingħad aktar 'il fuq, il-Qorti sa żżid li dan għal raġunijiet imputabbli għall-istess attur;**
- 2. Tiċhad it-talbiet l-oħra kollha hlief li tordna l-qsim tal-komunjoni billi l-kontijiet ġja' msemmija fil-banek lokali u ċjoe' numru _____ (omissis) (Bank of Valletta) u _____ (omissis) (HSBC) jinqasmu ndaqs bejn il-partijiet, filwaqt li l-kontijiet oħra u stocks tal-Gvern u ma' entitajiet oħra jinżammu mill-parti li f'isimha jinsab intestat; jekk hemm xi kontijiet oħra f'isem il-partijiet konguntivament dan għandhom pero' jinqasmu f'ishma ndaqs; il-vetturi li għandhom il-partijiet f'isimhom għandhom ikomplu jinżammu minn mill-partijiet kif qed isir fil-prezent.**

Illi fir-rigward tal-kontro-talba tal-konvenuta, għall-istess motivi il-Qorti tilqa' l-ewwel talba fis-sens li t-tortijiet huma imputabbli lill-attur, tilqa' l-hames talba kif indikat fid-

decizjoni dwar it-talbiet tal-attur. Tilqa' wkoll it-tmien talba. Fir-rigward tat-talbiet rimanenti, tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri taghom billi ma ghadx hemm htega ghalihom.

Kull parti ghandha thallas id-djun li kkuntratt hija stess.

L-ispejjez tal-kawza ghandhom jithallsu kollha mill-attur.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----